

formheder saa frugtbringende som muligt, lette og understøtte Landets naturlige Erhverv i deres Arbejde og Omsætning med Udblandet. For saa Landes Bedkommende skulde man synes, at Toldforholdene kunde være af en saa stimpel og lidet indviklet Natur som for Danmarks, thi for os er vor Jord's Frugtbarhed den langt vigtigste af alle Velstandstilber — vi have hverken Metaller, Ertser, Kul, Tømmer osv., som i andre Lande maa gjøre Toldhensynene mere komplicerede. Af vore frugtbare Jorder er den Velstand voxet frem, som har bredt sig over vort Land, og paa vort Landbrugs Tribjel beror det, om Danmarks økonomiske Fremtid skal blive lys og klar. Vor økonomiske Lovgivning maa da først og fremmest have Landbrugets Tarv for Øie, og specielt maa da ogsaa vor Toldlovgivning arbejde hen til, at Danmarks Landbrugsfrembringelser paa den fordelagtigste Maade kunne ombyttes med de Varer og Fornødenhedsgjenstande, som vi maa skaffe os fra fremmede Lande."

Ligesom nuværende Mindretal saaledes tror at kunne i sin Almindelighed gaa ud fra, at forannævnte med vort Lands og vort Folks Natur stemmende Erhverv ville være tilstrækkelige til baade nu og i en overfluelig Fremtid at ernære den hele Befolkning, saaledes holder Mindretallet sig endnu stærkere forvisset om disse Erhvervs Tilstrækkelighed, naar de i Stedet for at belastes med Byrder til Fordel for et ved Kunst oparbejdet andet Erhverv maatte lettes og fremmes i en fortsat Udvikling — ikke ved nogen som helst direkte Hjælp fra Staten igjennem Toldbeskyttelse eller Eypportpræmier, men ved Havne- og Baneanlæg, Hede-Skovkulturer, Konsulatvæsenets Omordning o. s. v. Ikke mindst tror Mindretallet, at Befolkningens brede Lag og navnlig Arbejderne ville være langt bedre tjente med en Toldlovgivning, der tager Sigte paa at gjøre almindelige Livsfornødenheder og Brugsgjenstande saa billige som muligt, end om den søger ved kunstige Midler at udvide Arbejdsomraadet, naar til Gjengæld netop disse Midler samtidig fordyrer Livet. Det skal indrømmes, at der ad begge Veie tilfjattes det samme Maal: „den store Befolknings Vel“, men at den af Flertallet anviste er en Omvei — og det en ligesaa besværlig

og andre Erhverv besværende, som den er kunstig, derom synes der ikke at kunne tvistes.

Mindretallet, der her har udviklet sine Anskuelser om en ideel Ordning af vor Toldlovgivning, er imidlertid meget langtfra at tro, at praktiske Hensyn tillade dennes Gjennemførelse, tvertimod — dets faktiske Standpunkt er, som de af det stillede Vædringsforslag ogsaa udvise, en gennemgaaende af en beklagelig Nødvendighed paabudt Fastholden af det nuværende Beskyttelsessystem; thi det erkender, at der i Lø af dette System er fremvoxet saa mange industrielle Foretagender, at der i dem er bunden saa megen Kapital, og at der til dem er knyttet en saa stor Arbejderstand, at det paa ingen Maade kan være forsvarlig, ved et pludseligt Systemskifte at udsætte saa store Interesser for Tilintetgjørelse. Hvor stor Afstanden derfor end er mellem Flertallets og Mindretallets principielle Standpunkter, saa indskrænker den egentlige Forskjel — saaledes som den i det foreliggende Tilfælde har givet sig sit praktiske Udslag — sig til, at Flertallet paa ikke saa Punkter foreslaaer Beskyttelsen baade udvidet og forhøiet, medens Mindretallet kun ganske undtagelsesvis (og da kun overfor det egentlige Haandværk) indlader sig herpaa, hvorimod det ellers som Regel fastholder de nuværende Beskyttelsesforhold, hvilke det kun fraviger, hvor enten Regjeringen har foreslaaet dem nedsatte eller ophævede, eller hvor det paa et ganske enkelt Punkt har fundet dem uforment høie og for den store Almeenhed altfor besværende.

Mindretallet haaber at dette dets maade holdent-konservative Standpunkt vil finde baade nogen Sympathi og nogen Tilslutning i Thinget, saa vist som det er i god Overensstemmelse med Thingets Stilling ved tidligere Toldlovsbehandlinger, hvorom bl. A. følgende Flertalsudtalelse i Udvalgsbetænkningen for 1882 bærer Vidne. (Tillæg B. for Samlingen 1881—82 Sp. 1105—19 Linie f. o.)

„Mindre Betænelighed har Udvalget havt ved Beskyttelsen for det egentlige Haandværk“.